Жыве Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№18(531) 26 студзеня 1993 г. Аўторак. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Кошт у розніцу — 4 руб.

ФАКС

Первый "искусственный" ребенок есть!

В пражском институте матери и ребенка из замороженного эмбриона нормально развивалась и родилась здоровая девочка. Сейчас ей уже больше десяти дней, рост девочки по имени Вера 54 см, вес — 3,5 кг.

35-летняя мать новорожденной в течение одиннадцати лет не могла забеременеть. Ее яйцеклетка была искусственным путем оплодотворена спермой мужа. Появившийся эмбрион при температуре 196° по Цельсию в течение семи месяцев был законсервирован. После курса лечения матери он был ей имплантирован.

Как сообщил на пресс-конференции в Праге заведующий отделением института матери и ребенка Тонко Мардешич, речь идет о первом ребенке в Восточной Европе, появившемся на свет таким путем. В настоящее время в этом медицинском заведении более 600 пациенток ожидают искусственного оплодотворения.

Пострадавшим — все, что можем

В целях социальной защиты граждан, пострадавших от чернобыльской катастрофы, правительством республики установлены новые размеры единовременных компенсационных выплат.

С 1 января 1993 года они производятся: инвалидам первой, второй и третьей групп соответственно в размерах 25, 18 и 15 минимальных зарплат. Семьи, потерявшие кормильца вследствие чернобыльской катастрофы, получат 25, а родители погибшего — 13 минимальных заработных плат.

Валерий ДРОЗДОВ.

Трудно жить и с пистолетом

Факт, случившийся не так давно, неординарен и относится к категории сенсационных — арестован сотрудник Минской областной прокуратуры, старший советник юстиции.

Как сообщили в Прокуратуре Республики Беларусь, арестованному предъявляется обвинение во взяточничестве и незаконном хранении оружия (в квартире найдены 2 пистолета и мелкокалиберный карабин).

Алесь СИВЫЙ.

Где бедному крестьянину бракосочетаться?

Похоже, что в ближайшее время в деревне Черноручье Шкловского района демографического "взрыва" не будет.

Дело в том, что на днях в местном сельсовете возник пожар, в результате которого практически пришел в негодность зал для бракосочетаний.

Николай ЛИТВИН.

Ветром сдуло...

Много хлопот доставил позавчера жителям деревни Гуленище Дрогичинского района внезапно налетевший ураган.

Мощными порывами ветра повреждены дома сельчан, разрушена крыша коровника, под обломками которой погибли 4 теленка.

Леонид КОВАЛЕНКО.

Белорусский рубль в Литве — предпоследний

Так он выглядит относительно литовского талона по курсу, который литовский Национальный банк установил на 20—26 января. Дешевле только украинский карбованец — 0,61 талона. Один белорусский рубль стоит 0,75 талона, российский — 0,89, латышский — 2,28, эстонская крона — 30,27, немецкая марка — 243, 27, доллар США — 399,28.

Андрей КОРСАК, собственный корреспондент БелаПАН в Вильнюсе.

Вкратце

28 января в Швейцарию на Всемирный экономический форум отправляется официальная делегация Республики Беларусь во главе с Председателем Верховного Совета Станиславом Шушкевичем.

Во время пребывания в Швейцарии запланированы встречи Станислава Шушкевича с руководителями этого государства.

❑

Первая на территории бывшего СССР негосударственная клиринговая палата учреждена руководителями 28 коммерческих банков из 12 стран СНГ и Балтии на межбанковской конференции, состоявшейся в Ялте 22—23 января.

❑

Круг городов — претендентов на право стать хозяином летней Олимпиады-2000 сузился: отозвал свою олимпийскую заявку Ташкент.

Что же касается Олимпиады-2000, хозяин которой будет избран на сессии Международного олимпийского комитета в Монте-Карло 23 сентября нынешнего года, то за право принять ее поспорят Берлин, Сидней, Пекин, Стамбул, Милан и Манчестер.

❑

"Идей достаточно, проблемы с бизнес-планами" — так оценила американская сторона состояние деловых отношений с белорусскими предпринимателями по итогам подготовительного совещания третьей белорусско-американской конференции "Бизнес-93".

❑

"Победителей на апрельском референдуме не будет", — считает глава российского парламента Руслан Хасбулатов.

Выступая вчера на заседании Президиума Верховного Совета РФ, он высказал мнение, что результаты референдума при всех вариантах будут иметь однозначно отрицательные последствия.

Руслан Хасбулатов заявил также, что в нынешних условиях недопустима и начинающаяся кампания за повсеместное проведение выборов глав администраций.

❑

Модифицированные банковские билеты образца 1993 года достоинством в 100, 200, 500, 1000 и 5000 рублей будут выпущены в России.

Такое решение принято на вчерашнем заседании Президиума Верховного Совета Российской Федерации. Эта мера, введенная по предложению Центрального банка России, предпринимается в целях усиления защищенности российской национальной валюты.

(По сообщениям ИТАР—ТАСС, Белинформ.)

КАК ТОЛЬКО СТАВИТСЯ КАКОЙ-НИБУДЬ ВОПРОС НА ГОЛОСОВАНИЕ, ОТКУДА НИ ВОЗЬМИСЬ ПОЯВЛЯЮТСЯ МОИ ИЗБИРАТЕЛИ...

СКОРО БУДУ

Рисунок Олега ПОПОВА

Спорт-экспресс

Баскетболисты Минского РТИ проиграли у себя на площадке каунасскому "Жальгирису" — 89:94.

❑

24 и 25 января утром из Минска в Москву отправились две футбольные делегации — национальная сборная Беларуси и минское "Динамо". Сборная в Москве долго не задержится и 25 января вечером вылетит в столицу Перу Лиму, начальный пункт турне по Южной Америке. Минское "Динамо" же пробудет в Москве целую неделю, принимая участие в Кубке чемпионов стран СНГ, который пройдет с 25 по 31 января. Приводим расписание игр "Динамо" в этом турнире:

25 января. "Динамо"— "Омендинмен" (Ереван)

26 января. "Динамо" — "Норма" (Таллинн)

27 января. "Динамо" — "Регар" (Таджикистан).

29 января состоятся полуфинальные матчи.

Финал — 31 января.

Наступит ли "сладкая" жизнь?

Гомельскому оптово-розничному торговому союзу, созданному на базе бывшего управления торговли облисполкома, удалось-таки обуздать сахарную "лихорадку".

При рыночном фонде на первый квартал 6845 тонн сахара в область поступило 8800 тонн. Облисполком через прессу призвал гомельчан досрочно отоварить февральские и мартовские талоны на сахар.

Анатолий ЛИПСКИЙ.

"Отцы" поняли матерей

Полное понимание у "отцов" Витебской области нашли матери, потерявшие своих детей в армии.

Группе женщин, которые пришли в Витебский облисполком с пакетом требований, была обещана всемерная помощь. Слово свое администрация сдержала. Опередив парламентариев республики, она приняла решение о льготах семьям военнослужащих, погибших в армии в мирное время, в том числе павших жертвой "дедовщины", умерших при недостаточно выясненных обстоятельствах. Документ предусматривает выделение материальной помощи, улучшение жилищных и бытовых условий, 50-процентную скидку при оплате коммунальных услуг и другие "послабления".

Сергей БУТКЕВИЧ.

Вчера услышали...

Министр нефтяной промышленности Кувейта заявил, что на предстоящем 13 февраля совещании министров ОПЕК — организации стран — экспортеров нефти он предложит своим коллегам сократить объем добычи "черного золота".

Предложение будет внесено с целью резко повысить мировые цены на нефть, которые с октября прошлого года упали на 20 процентов.

(По сообщению радиостанции "Свобода".)

На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

У вырашэнні цяжкіх эканамічных пытанняў парламент вырашыў галаву ў пясок не хаваць...

Павел СТАСЕВІЧ

Панядзелак, як вядома, — дзень цяжкі. Парламентарыям гэтую жыццёвую ісціну ўчора абвергнуць не ўдалося.

Сумнаватай была ранішняя размінка ў "Розным" — праблем у паўсядзённым жыцці рэспублікі набралася мора, і народныя дэпутаты выносілі іх на агульны разгляд.

Гэта, напрыклад, пытанні аб удасканаленні механізму пераразліку пенсій, цяжкасці з прыгараднымі чыгуначнымі перавозкамі, безупынны алкагольны наступ, якому ніхто зараз не ставіць сур'ёзную заслону, па-ранейшаму абыякавае стаўленне да беларускай мовы і г.д.

Затым на трыбуну сесіі быў запрошаны старшыня Дзяржэканамплана С.Лінг, які адказаў на многія дэпутацкія запыты, што датычылі эканамічных пытанняў.

Наконт чыгуначнага транспарту ён, у прыватнасці, паведаміў, што для яго падтрымкі ствараюцца адпаведныя інвестыцыйныя фонды. Ёсць ва ўрада і праграма па структурнай перабудове прамысловасці, яна абавязкова будзе даведзена да шырокіх колаў грамадскасці. Наконт забеспячэння інвалідаў спецтранспартам: ёсць вялікія праблемы, калі "Запарожцы" ў рэспубліку не будуць паступаць, то маецца намер выплачваць людзям адпаведную грашовую кампенсацыю. Пачала працаваць і праграма эканоміі прыродных рэсурсаў рэспублікі, робяцца захады, каб паветра і вада станавіліся чысцейшымі.

Больш падрабязна спыніўся С.Лінг на пытанні аб зняцці дзяржаўных датацый сельгасвытворцам і перапрацоўшчыкам гэтай прадукцыі і передачы грошай непасрэдна спажыўцам — менавіта такую прапанову ўносілі некаторыя дэпутаты. Сэнс у гэтым, адзначыў выступаючы, ёсць, але рэзкіх крокаў тут рабіць нельга — цэны "падскочаць" імгненна, людзі гэтага не зразумеюць. С.Лінг прапанаваў іншы, "змешаны" варыянт, які, на яго погляд, больш разумны ў цяперашні час.

Затым на трыбуну сесіі падняўся старшыня Планавай і бюджэтна-фінансавай камісіі Р.Унучка, які прадстаўляў праект пастановы Вярхоўнага Савета "Аб эканамічнай праграме ўрада Рэспублікі Беларусь на 1993 год і асноўных напрамках развіцця народнай гаспадаркі на перспектыву".

Ужо ў самым пачатку абмеркавання ад некаторых дэпутатаў паступіла прапанова — праграму ўрада не "адабраць", а толькі "прыняць да ведама". Гэта быў, як кажуць, вельмі прынцыповы момант: ісці з урадам разам ці ўзяць на ўзбраенне расійскі варыянт, калі заканадаўчая і выканаўчая ўлады, як кажуць, "на нажах".

— Давайце не будзем хаваць галаву ў пясок, а прымаць адказнасць за свае рашэнні, — прапанаваў нарэшце Р.Унучка. І гэтая думка пры галасаванні была падтрымана пераважнай большасцю дэпутатаў. Значыць, беларускі парламент бярэ на сябе адказнасць не толькі за прыняцце законаў па эканамічных пытаннях, але і па іх выкананню — сумесна з урадам.

Пасля гэтага прыйшла чарга праекта Закона "Аб дзяржаўным бюджэце Рэспублікі Беларусь на 1993 год". Р.Унучка прапанаваў праект пастановы па ім прыняць за аснову, а потым прыступіць да паартыкульнага абмеркавання.

Але апошняга прыйшлося чакаць доўга — эмацыянальная хваля "накрыла" парламенцкую залу мноствам пытанняў. Яно і зразумела — дэпутаты хацелі ведаць усё пра тыя грошы, якія дзяржава мае і якія будзе траціць.

— Бюджэт — гэта баланс, — падкрэсліў А.Лукашэнка. — Каб некаму даць, трэба ў некага забраць...

Многія пытанні "зняў" сваім выступленнем першы намеснік Старшыні Савета Міністраў М.Мясніковіч. Пачалося паартыкульнае абмеркаванне бюджэту.

Дзяржаўныя грошы — не тая справа, дзе можна абысціся рамантычнымі пажаданнямі і пустымі абяцанкамі. Тут патрэбны веды, кампетэнтнасць, абачлівасць. На жаль, гэтага ў ходзе абмеркавання, на маю думку, не ўсім заўсёды хапала...

Слова дэпутатам

Мікалай КРЫЖАНОЎСКІ, намеснік старшыні Цэнтральнай рады БСДГ:

— Вярхоўны Савет не мае права ставіць інтарэсы асобных груп людзей вышэй, чым інтарэсы ўсяго народа, інтарэсы дзяржавы.

А што адбываецца на самай справе?

Дэпутаты-аграрнікі гарой стаяць за так званую калектыўную ўласнасць, змагаюцца супраць права прыватнай уласнасці на зямлю, супраць самастойных гаспадароў-фермераў. Іх актыўна падтрымліваюць многія дэпутаты — старшыні выканкамаў мясцовых Саветаў. Дэпутаты-прамыслоўцы адстойваюць інтарэсы сваіх прадпрыемстваў і мала цікавяцца праблемамі навукі, адукацыі, культуры, аховы здароўя. Як кажуць, кожны цягне коўдру на сябе. Асабліва яскрава гэта праявілася пры абмеркаванні законаў аб падатках. Дэпутаты амаль не ўжывалі слова "бюджэт". Іх больш цікавілі льготы. Прычым толькі ў той сферы дзейнасці, якой яны самі займаюцца.

Непакоіць і тое, што большасць прынятых законаў не маюць дзейснага механізму іх рэалізацыі. Ні законы, ні пастановы ўрада па іх рэалізацыі не прадугледжваюць мер адказнасці за невыкананне патрабаванняў закона. Адсутнічаюць дзейсны кантроль з боку дзяржавы за выкананнем законаў і непазбежнасць пакарання за парушэнне законаў. Прыкладаў шмат. Адзін з іх — невыкананне Вярхоўным Саветам уласнапрынятага Закона "Аб рэферэндуме".

Дзе ж выйсце?

Па-першае, парламент павінен быць пастаянна працуючым. Дэпутаты павінны працаваць на прафесійнай аснове.

Вопыт работы на прафесійнай аснове многіх дэпутатаў — былых прамыслоўцаў, аграрнікаў, навукоўцаў і іншых — пацвярджае гэта. Гэтыя дэпутаты адрозніваюцца ад сваіх былых калег большайаб'ектыўнасцю меркаванняў. У іх прапановах гучыць больш заклапочанасці аб дзяржаўных інтарэсах.

Па-другое, трэба павышаць культуру парламенцкай працэдуры, палітычных дыскусій. Трэба стварыць спрыяльныя ўмовы для забеспячэння эфектыўнай работы парламенцкіх фракцый.

Нарэшце, трэба тэрмінова прыняць законы "Аб дзяржаўнай службе", "Аб барацьбе з карупцыяй". Трэба павысіць эфектыўнасць дзейнасці праваахоўных органаў, органаў дзяржаўнага кантролю.

Дэмакратыя і рынак — гэта не хаос, а стан грамадства, у якім дзяржава не толькі гарантуе свабоду рэгламентуемай законамі эканамічнай і іншай дзейнасці, але і непазбежна карае тых, хто парушае гэтыя законы ў карыслівых (уласных) мэтах. Такія гарантыі ў стане забяспечыць толькі самастойная дэмакратычная і сацыяльная дзяржава.

P.S. Актуальнасць меркаванняў народнага дэпутата М. Крыжаноўскага, які загадзя даў інтэрв'ю газеце, пацвердзіла і ўчарашняя дыскусія на ранішнім пасяджэнні Вярхоўнага Савета.

Нам стала вядома

Здавайце кроў. За цаной не пастаім

Чалавечая кроў у экстранных выпадках для дапамогі пацярпеўшым пакуль яшчэ незамянімая. Але жадаючых стаць донарамі ў сувязі з інфляцыяй і мізэрнай кампенсацыяй становіцца ўсё менш і менш...

Гэтае пытанне вырашалася на ўрадавым узроўні. Цяпер платным донарам за 1 літр крыві ў дзень яе здачы будзе выплачвацца 60 працэнтаў мінімальнай заработнай платы. Людзі, якія здаюць кроў бязвыплатна, замест набору прадуктаў харчавання могуць зараз атрымаць грашовую кампенсацыю ў размеры 7,5 працэнта, а платныя донары — 5 працэнтаў ад таго ж мінімуму зарплаты.

Фёдар ДАЗОРАЎ.

А квасок-то шлаки выводит!

Не только технологию, но и оборудование для производства напитка типа хлебного кваса решил передать могилевчанам известный у себя на родине немецкий ученый, руководитель фирмы "Бродтринк" Вильгельм Канэ.

Причем бесплатно. Такой подарок В.Канэ со своей женой Кристель решили сделать, чтобы несколько облегчить страдания могилевчан от заболеваний, вызванных последствиями аварии на Чернобыльской АЭС, сложной экологической обстановкой в городе. Напиток, приготовленный по предлагаемой технологии, способен выводить из организма человека вредные шлаки, в том числе и радиоактивные.

Николай КОМЛЕВ.

Крыўдна!

Сімволіка Бельгіі? Калі ласка. А Беларусі?..

У нашым горадзе ёсць у продажы значкі, на якіх адлюстраваны сцягі Бельгіі, Ірландыі, іншых дзяржаў. Няма толькі з бел-чырвона-белым сцягам, а таксама з выявамі іншых нацыянальных сімвалаў нашай маладой суверэннай дзяржавы.

Вось і пытаюся ў адпаведных службовых асоб: няўжо гэта такая невырашальная праблема для рэспублікі? Няўжо мы можам зрабіць бел-чырвона-белы значок толькі для дэпутатаў? А як жа прапаганда нашай дзяржаўнасці сярод суайчыннікаў і ўсіх тых, хто наведвае нашу краіну?

Андрэй КАЗЕКА.

Прэс-канферэнцыя

Станіслаў ШУШКЕВІЧ: "Сустрэча была як ніколі прадуктыўнай"

Адкрываючы прэс-канферэнцыю, прысвечаную вынікам сустрэчы кіраўнікоў дзяржаў і кіраўнікоў урадаў СНД, Старшыня Вярхоўнага Савета Беларусі Станіслаў Шушкевіч заявіў, што яна была як ніколі аднадушнай і прадуктыўнай. Кіраўнікі 10 краін разгледзелі 30 пытанняў і па кожнаму з іх прынялі станоўчыя рашэнні.

Барыс Ельцын, Леанід Краўчук, Нурсултан Назарбаеў, а таксама кіраўнікі іншых дзяржаў адказалі на мноства пытанняў журналістаў. Галоўнае ў іх адказах гучала так: без СНД на прасторах былога СССР сёння, напэўна, было б горш. Садружнасць, здаецца, мінула цяжкасці, характэрныя для любога "нованароджанага". Цяпер трэба ісці наперад, аддаючы прыярытэт эканамічнаму супрацоўніцтву.

Глядя из Минска

Ивану Коротчене безработица не угрожает...

Чудны дела твои, Господи! В самом изощренном сне нельзя было и предположить, что в 30 метрах от здания Комитета госбезопасности будет когда-нибудь реять на студеном январском ветерке черно-красный бандеровский флаг... Пожилой пан, державший флаг, прибыл, оказывается, из Львова для того, чтобы предостеречь президента Украины Кравчука от любых шагов на сближение с "москалями". А разделенная узенькой асфальтовой дорожкой, возле памятника Дзержинскому, волновалась толпа сверстников бывшего "проводника" из Карпат, такие же пожилые люди, видящие выход лишь в возвращении к Союзу ССР. Между этими крайностями — проспект Ф.Скорины, заполненный озабоченными и хмурыми людьми, которые равнодушно проходят мимо и, кажется, менее всего интересуются цветом знамен и содержанием плакатов.

В штаб-квартире СНГ мне удалось взять интервью почти у всех участников встречи на высшем уровне. Кроме Ельцина. Борис Николаевич так плотно окружен своими многочисленными советниками и охраной, что "пробиться" к нему не было решительно никакой возможности. Зато другие руководители были на редкость открыты и готовы для разговоров. Приведя в "порядок" многочисленные и довольно-таки разрозненные впечатления, хочу поделиться некоторыми главными выводами от интервью. Мне кажется, что по основным, концептуальным вопросам позиция Беларуси все более сближается с российской, что вызывает определенную нервозность у наших украинских друзей. Но если Кравчук нарочито не замечает этого, то премьер Кучма не видит здесь никакого "сепаратизма" и считает, что это нормальный, прагматичный путь вперед политиков из Минска. Кучма выразил сожаление по поводу того, что президент Украины вынужден отдавать слишком значительную дань политическому давлению со стороны национально-демократических сил, не желающих "поступиться принципами" даже перед лицом наступающего тотального экономического кризиса. Вице-премьер России Шохин отметил, с одной стороны, готовность российского правительства еще более гибко и доброжелательно реагировать на удовлетворение запросов экономики и сельского хозяйства Беларуси, но при этом намекнул и на то, что "терпение" влиятельных российских сил на дальнейшее "дистанциирование" соседей не беспредельно... Назарбаев, как всегда на публике, предстает уверенным в себе и знающим ответы на все вопросы. Это, конечно, импонирует. Однако на вопросы, касающиеся необычайной, даже на фоне страшного обнищания СНГ, дороговизны в Алма-Ате, Целинограде и Джамбуле, Назарбаев отвечает весьма уклончиво, и сразу чувствуется, что он бы с удовольствием перешел на иные, более абстрактные темы. Что ж, понятно: давать советы всегда легче, нежели претворять их в жизнь самому. Но пока среди лидеров нового среднеазиатского союза Назарбаев пользуется подчеркнутым уважением. Хотя, как известно, Восток — дело тонкое, и очень трудно за изящной вязью слов, мягкими улыбками и горячим пожиманием рук уловить, что же думают на самом деле и что собираются предпринять Каримов и Акаев? Во всяком случае, когда разговор заходит о Беларуси, то все они говорят в один голос, что любят нас пуще прежнего. Дай-то Бог. За нами, как говорится, тем более "не заржавеет".

Итак, Украина не подписала Устав СНГ, не мотивировав свой отказ никакими серьезными аргументами, кроме того, что не желает создавать некие "надгосударственные" структуры. Очевидно, войдя в положение Кравчука, который не может себе позволить политического харакири, отцы-учредители СНГ оставили для него и других желающих открытую к подписанию дверь. Это сразу же сгладило возможные занозы и окрасило встречу в теплые и дружественные тона. Но более всех ликовал руководитель Национального банка России Геращенко. Что Устав?! В принципе, одна из многочисленных бумаг, которых уже немало родилось за год существования СНГ и о которых порой мало кто знает. А вот общий банк, в котором доминирует Россия, — это будет инструмент куда более крепкий, нежели любой устав. Возможно, не все руководители, "зациклившиеся" на политической стороне вопроса, отдали должное победе Геращенко. Но смею утверждать, что те, кто стремился не только сблизить страны СНГ, но и крепко "связать" их, может не скрывать радости. Кстати, Геращенко разоткровенничался и с гордостью сказал, что он тоже белорус из-под Климовичей и что фамилия его батьков "Гарашчанка", что это какой-то сельский писарь в метрике попутал, а коль так, то он всегда будет помогать своим "браткам"...

Как бы то ни было, сенсации, в ожидании которой в Минск слетелись около 400 журналистов, не произошло, СНГ не распалось, а, наоборот, несколько (пусть даже чисто внешне) окрепло! Правда, руководители стран наиболее жгучие проблемы все же отложили на "потом", справедливо полагая, что кое-какие из них, возможно, рассосутся сами по себе, что вообще-то очень характерно для нашей, удивительно привлекательной для всевозможных парадоксов местности. Вот только два самых свеженьких, почерпнутых с воскресного телеэкрана, из одной и той же информационной программы. Вот диктор сообщает о том, что новый министр сельского хозяйства США выразил готовность и в наступающем году помочь русскому народу американским хлебушком и "оттянуть" выплату грандиозных долгов, и тут же некий молодой российский гражданин, который едет воевать в Ирак, гордо заверяет в Шереметьево соотечественников, что он как снайпер "может снять любого американца в глаз за пять километров". Ну, каков удалец! Если бы так же лихо мог и ячмень молотить — цены бы не было!

Павел ЯКУБОВИЧ, политический обозреватель "Народной газеты".

 Народная газета

Сообщение

Министерства финансов Республики Беларусь о шкалах ставок подоходного налога с граждан, введенных с 1 января 1993 года Законом Республики Беларусь "О внесении изменений и дополнений в законодательные акты Республики Беларусь по вопросам налогообложения" от 22 декабря 1992 г.

С 1 января 1993 г. введены новые шкалы ставок подоходного налога с граждан применительно к месячной минимальной заработной плате.

Для облегчения пользования этими шкалами Министерство финансов Республики Беларусь доводит до их сведения в цифровом изложении с учетом месячной минимальной заработной платы с 1.01.93 г. 3000 рублей.

1. С доходов, перечисленных в статье 7 Закона "О подоходном налоге с граждан", подоходный налог взимается в следующих размерах:

Размер месячного дохода	Сумма налога
до 30000 рублей	12 % с суммы, превышающей 3000 рублей
от 30001 до 45000 рублей	3240 руб. + 15 % с суммы, превышающей 30000 рублей
от 45001 до 60000 рублей	5490 руб. + 20 % с суммы, превышающей 45000 рублей
от 60001 до 75000 рублей	8490 руб. + 30 % с суммы, превышающей 60000 рублей
от 75001 руб. и выше	12990 руб. + 60 % с суммы, превышающей 75000 рублей

2. С доходов, указанных в статье 12 Закона, подоходный налог взимается в следующих размерах:

Размер месячного дохода	Сумма налога
до 30000 рублей	12 % с суммы дохода
от 30001 до 45000 рублей	3600 руб. + 15 % с суммы, превышающей 30000 рублей
от 45001 до 60000 рублей	5850 руб. + 20 % с суммы, превышающей 45000 рублей
от 60001 до 75000 рублей	8850 руб. + 30 % с суммы, превышающей 60000 рублей
от 75001 руб. и выше	13350 руб. + 60 % с суммы, превышающей 75000 рублей

3. С сумм вознаграждений, выплачиваемых гражданам, перечисленным в статье 14 (включая наследников авторов, чьи произведения, переводы, открытия, изобретения или промышленные образцы используются впервые), подоходный налог взимается в следующих размерах:

Размер годового дохода	Сумма налога
до 36000 рублей	4 % с суммы дохода
от 36001 до 72000 рублей	1440 руб. + 8 % с суммы, превышающей 36000 рублей
от 72001 до 360000 рублей	4320 руб. + 12 % с суммы, превышающей 72000 рублей
от 360001 до 540000 рублей	38880 руб. + 15 % с суммы, превышающей 360000 рублей
от 540001 до 720000 рублей	65880 руб. + 20 % с суммы, превышающей 540000 рублей
от 720001 до 900000 рублей	101880 руб. + 30 % с суммы, превышающей 720000 рублей
от 900001 руб. и выше	155880 руб. + 60 % с суммы, превышающей 900000 рублей

4. С доходов, указанных в статье 17 Закона, подоходный налог взимается в следующих размерах:

Размер годового облагаемого дохода	Сумма налога
до 360000 рублей	12 % с суммы облагаемого дохода
от 360001 до 540000 рублей	43200 руб. + 15 % с суммы, превышающей 360000 рублей
от 540001 до 720000 рублей	70200 руб. + 20 % с суммы, превышающей 540000 рублей
от 720001 до 900000 рублей	106200 руб. + 30 % с суммы, превышающей 720000 рублей
от 900001 руб. и выше	160200 руб. + 60 % с суммы, превышающей 900000 рублей

При отсутствии у предпринимателя места основной работы при перерасчете налога по фактическому доходу за год из облагаемого дохода вычитается годовая минимальная заработная плата.

Обращаем внимание, что шкала ставок по месту основной работы и по совместительству применяется к начисленной сумме заработка. Так, при заработке 30000 рублей по месту основной работы налог взимается в сумме 3240 рублей, т.е. 12 процентов с суммы, превышающей 3000 рублей (30000 руб. — 3000 руб. x 12 % : 100 %).

При таком же заработке по совместительству налог должен быть удержан в сумме 3600 рублей (30000 x 12 % : 100 %). Минимальная заработная плата для совместителей из начисленной заработной платы при исчислении налога не исключается. Эта льгота предоставляется лишь по месту основной работы.

Указанные ставки применяются к заработной плате и другим выплатам по трудовым договорам за работы, выполненные с 1 января 1993 года.

Для предпринимателей по расчетам за 1992 год применяются ставки налога, действовавшие до 1 января 1993 года.

Погляд народнага дэпутата Рэспублікі Беларусь

Крывое люстэрка свабодных эканамічных зон

Шэраг высокапастаўленых службоўцаў дзяржаўнага апарату Беларусі не шкадуе часу і слоў, каб пераканаць грамадскасць і народных дэпутатаў Рэспублікі ў тым, што нацыянальная эканоміка ледзь не загіне без стварэння на тэрыторыі дзяржавы свабодных эканамічных зон. Знаёмыя матывы. Такія ж клятвенныя запэўніванні гучаць і ў сувязі з праводзімай палітыкай, накіраванай на захаванне поўнай эканамічнай залежнасці беларускай дзяржавы ад Расіі, цэнтра былой імперскай структуры.

Менавіта праявай гэтай палітыкі з'яўляецца факт ажыццяўлення больш як стомільярдных бязвыплатных крэдытаў на закупку ў Расіі прадукцыі расійскіх прадпрыемстваў. Так руйнуецца плён працы мільёнаў грамадзян Беларусі ў выніку падпарадкавання эканамічных інтарэсаў рэспублікі клановым інтарэсам прыхільнікаў адзінага гаспадарчага комплексу на межах былога СССР, носьбітаў імперскай ідэалогіі, нашчадкаў адміністрацыйна-каманднага апарату былой звышдзяржавы. У той жа час не ўмацоўваюцца эканамічныя межы, не ўстанаўліваецца мытная практыка рэспублікі, прыпынена дзейнасць Закона аб транзітным падатку, не ажыццяўляецца праграма па пераходу на нацыянальную валюту і да станаўлення незалежнай крэдытна-фінансавай сістэмы. Не праводзіцца значная праца па ўласнасці вытворцам, у тым ліку і замежным інвестарам. Не ствараюцца ўмовы для прыцягнення замежнага прыватнага капіталу ў нацыянальную эканоміку і сферу паслуг...

Пры гэтым у якасці радыкальнага сродку выйсця з эканамічнага крызісу прапануецца ўвядзенне ў рэспубліцы свабодных эканамічных зон, гэта значыць пераход да рынкавай эканомікі на мадэлі слабаразвітога капіталізму на адвольна ўзятых тэрыторыях Беларусі. Калі ўвесці льготны рэжым падаткаабкладання і гаспадарчай дзейнасці ў азначаных зонах, то нехта з-за "бугра" нешта і ўкладзе. І, відавочна, у тых галінах гаспадаркі, якія хутка дадуць аддачу. Буйна расцвіце той жа гандаль залежалымі таварамі развітых краін Захаду і Усходу. Будзе шырока наладжана першасная перапрацоўка сыравіны (ільну, мінеральных рэсурсаў з нетраў рэспублікі і інш.) з наступным вывазам яе ў тыя ж развітыя краіны. Адкрыюцца філіялы шкодных іншаземных прадпрыемстваў, на якіх гасцінна прапануецца працаваць звыштатнай рабочай сіле з былой краіны "развітога сацыялізму". З улікам таго, што яшчэ не прынята экалагічнае заканадаўства рэспублікі, можна меркаваць, што чакае прыдушанае Чарнобылем, нітратамі і свінакомплексамі экалагічнае асяроддзе Беларусі.

Што ж тычыцца мяркуемых сацыяльна-эканамічных "выгод", то да іх ліку трэба аднесці ахоўваемыя межы свабодных эканамічных зон (хаця кажуць, што не хапае сродкаў ахоўваць эканамічныя межы рэспублікі), імклівае маёмаснае расслаенне насельніцтва прылеглых тэрыторый і адпаведна рост сацыяльнай напружанасці.

Прыемна наіўна было б думаць, што замежнымі старшынямі стануць энергічныя і адукаваныя. Пры існуючым праўным бязладдзі і карумпаванасці "вярхоў" новымі буржуа стануць перш за ўсё прадстаўнікі былой наменклатуры, а таксама звязаныя з ёй дзялкі, хапуны і спрытнюгі.

У маладой незалежнай рэспублікі не сфарміравалася, на жаль, дастаткова шырокая праслойка дзяржаўных служачых з дзяржаўным мысленнем, якія былі б здольны адстойваць інтарэсы Беларусі. А з улікам таго, што так званыя адміністрацыйныя саветы свабодных эканамічных зон, паводле праекта адпаведнага закона, надзяляюцца шырокімі правамі ў гаспадарчай, так і ў заканадаўчай сферы, што, дарэчы, супярэчыць дзеючай Канстытуцыі Рэспублікі, то можна меркаваць, што "зоны" стануць толькі плацдармамі для інтэрвенцыі сумніцельнага па паходжанню замежнага капіталу, а таксама і "даходнымі месцамі" для кіруючых кадраў і нашчадкаў адміністрацыйнай сістэмы.

Нададзены толькі частку паўнамоцтваў, якімі мяркуецца надзяліць гаспадароў "зон", кіруючы склад адміністрацыйнага савета:

— зацвярджае бюджэт зоны і справаздачу аб яго выкананні;

— вызначае фінансавую, падатковую, крэдытную і мытную палітыку;

— рэгіструе беларускіх і замежных суб'ектаў гаспадарання, здае ў арэнду зямлю і іншыя прыродныя рэсурсы;

— збірае падаткі і іншыя плацяжы;

— выпускае каштоўныя паперы.

Істотна і тое, што адміністрацыйны савет "зоны" прызначаецца вузкім колам кіруючых работнікаў і больш таго — паводле праекта закона, змены ў яго склад "могуць быць унесены пры згодзе не менш чым паловы яго членаў" (заўвага аўтара. — Я.Ц.). Гэта будзе не што іншае, як замкнёная каставая структура, валодаючая неабмежаванымі паўнамоцтвамі, неканстытуцыйны орган улады, бо ў адпаведнасці з дзеючай Канстытуцыяй Саветы народных дэпутатаў упаўнаважаны народам выконваць тыя функцыі, пра якія вялася гаворка вышэй.

Акрамя таго, адміністрацыйнаму савету "зон" могуць перадавацца ў практычна бескантрольнае вядзенне не толькі аб'екты рэспубліканскай і камунальнай уласнасці, зямля, але і, зноў-такі з парушэннем Канстытуцыі, "нетры і іншыя прыродныя рэсурсы", якія належаць выключна ўсяму народу Беларусі.

Як кажуць, прыехалі! Застаецца толькі "пасадзіць" "зоны" на тэрыторыі радовішчаў карысных выкапняў рэспублікі (а такія прапановы ёсць з боку гомельскіх абласных, і не толькі, улад) — і рабаўніцтва народа будзе ўзаконена.

Насцярожвае і падыход, закладзены ў праекце закона, да арганізацыі дзейнасці падатковай службы і правядзення крэдытна-фінансавай палітыкі на тэрыторыі "зон". Мяркуецца падпарадкаваць падатковыя службы адміністрацыйным саветам, гэта значыць прадаставіць права самім з сябе збіраць падаткі.

Разам з тым "на падставе нарматываў" (якіх? хто іх вызначае?) "усе віды плацяжоў паступаюць у бюджэт адміністрацыйнага савета зоны, які праводзіць адлічэнні ў рэспубліканскі і мясцовы бюджэты". Дзяржаве адводзіцца роля багатага добрага дзядзькі: за кошт немалых бюджэтных сродкаў (гэта значыць усіх грамадзян рэспублікі) утвараюцца свабодныя эканамічныя зоны, забяспечваюцца льготныя ўмовы гаспадарання для тых, каго захоча прыняць усяўладны, недэмакратычным шляхам створаны адміністрацыйны савет, а выгоды скарыстаюць тыя суб'екты гаспадарчай дзейнасці рэспублікі, якія прапануюць самыя выгадныя для замежнага капіталу і адпаведна далёка не заўсёды прымальныя для Беларусі ўмовы.

Канцэпцыяй праекта закона прадугледжваецца "пытанні сацыяльнага развіцця калектыву" работнікаў "рэгуляваць шляхам заключэння індывідуальных дагавораў" з імі. Такім чынам наймальніку рабочай сілы даецца карт-бланш: можна не выконваць заканадаўства рэспублікі, якое рэгулюе працоўныя адносіны, а таксама нарматыўныя акты Беларусі ў галіне забеспячэння сацыяльных правоў работнікаў.

Іх пенсіённае забеспячэнне таксама цалкам ускладаецца на дзяржаву, хаця гэта не па правілах "гульні" ў рыначную эканоміку: у эканамічна развітых краінах не толькі дзяржава, але і работадаўца выплачвае пры пэўных умовах пенсіі былым работнікам. За невялікую доларавую падачку дазваляецца купляць без правілаў (або па правілах, прадыктаваных выключна работадаўцамі) рабочую сілу, была б толькі згода работніка. Такое не можа дазволіць сабе дзяржава, якая імкнецца стаць сацыяльна-прававой і ўвайсці ў цывілізаваны свет.

Праектам закона зусім не прадугледжваецца прадастаўленне гарантый для прафесійных саюзаў і іншых грамадскіх арганізацый, дзейнасць якіх накіравана на забеспячэнне інтарэсаў грамадства, не агавораны ўмовы захавання і развіцця мінімальнай інфраструктуры культуры Беларусі, дзяржаўнай падтрымкі беларускай мовы ў грамадскім ужытку і г.д.

Без сумнення, "зоны" стануць пастаўшчыкамі для ўсёй рэспублікі звезенай з задворкаў заходніх рынкаў прадукцыі, якая належыць да нізкапробнай маскультуры, тым лікам сумніцельнага і нават шкоднага для грамадскай маралі зместу і формы. Ва ўсім свеце за права вырабляць і распаўсюджваць прадукцыю "духоўнага" прызначэння для выхавання "вострых адчуванняў" бяруцца высокія зборы і падаткі, якія ўкладваюцца ў развіццё сапраўднай культуры. А ў нас жа прапануецца не толькі не абкладваць такую камерцыйную дзейнасць павышанымі падаткамі і зборамі, але і ўвесці льготны рэжым развіцця такога бізнесу.

Стварэнне свабодных эканамічных зон — гэта нават не ўваходжанне, а "жорсткая пасадка" ў свет неўрэгуляваных рыначных адносін. У развітых краінах, у якіх пераважае так званы капіталістычны спосаб вытворчасці, склаліся сталыя дэмакратычныя традыцыі, сфарміравалася грамадзянская супольнасць, ёсць, нарэшце, дзяржаўны апарат, які ажыццяўляе палітыку ва ўсіх галінах грамадскага жыцця ў інтарэсах народаў на аснове стабільнага дэмакратычнага заканадаўства. Да ўсяго гэтага трэба прыйсці Беларусі, і лепш без папярэдняй "жорсткай пасадкі" ў свет капіталізму ў яго маладцывілізаваных праявах.

Калі ўлічыць сусветны вопыт функцыянавання свабодных эканамічных зон, то варта адзначыць, што такія ўтварэнні характэрныя для краін, якія маюць вялікія тэрыторыі, шмат насельніцтва, нізкі ўзровень адукацыйнай і прафесійнай падрыхтоўкі работнікаў.

Свабодныя эканамічныя зоны ў невялікай, не маючай надзейных ахоўных дзяржаўных структур рэспубліцы не здольны выканаць ролю рыначных прывівак, пакуль у Беларусі пануюць дзяржаўная ды так званая калектыўная формы ўласнасці і "сацыялістычныя" метады гаспадарання, але могуць істотна перашкодзіць справе ўмацавання незалежнасці ў цяперашні вельмі трывожны і адказны час.

З другога боку, вядома, што такія краіны, як Японія, пасляваенная Германія, Паўднёвая Карэя, Іспанія, Чылі, Турцыя, дасягнулі эканамічнага росквіту не праз стварэнне свабодных эканамічных зон, а дзякуючы свабоднаму развіццю ўсёй нацыянальнай эканомікі і дзяржаўнай інфраструктуры.

Гэткі шлях перспектыўны і для Беларусі. Калі "вылічыць сацыяльны склад прыхільнікаў стварэння ў рэспубліцы свабодных эканамічных зон па выступленнях народных дэпутатаў на сесіі Вярхоўнага Савета, то становіцца відавочным, каму яны выгадныя. І цяперашнія спробы паўторна вярнуцца да разгляду адхіленага большасцю членаў Вярхоўнага Савета рэспублікі праекта Закона "Аб свабодных эканамічных зонах на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь" прадыктаваны не чым іншым, як імкненнем знайсці для сябе замену знікаючым спецразмеркавальнікам, спецпайкам і іншым страчаным дабротам, якія аплачваюцца за кошт грамадства. Рынак з усімі яго мінусамі, абцяжаранымі адсталай і разбуранай эканомікай, для наёмнага работніка і заможнае жыццё ды начальніцкае крэсла для сябе — вось ідэал прыхільнікаў свабодных эканамічных зон.

Яўген ЦУМАРАЎ,
народны дэпутат Рэспублікі Беларусь, сябра апазіцыі ў складзе фракцыі Беларускай сацыял-дэмакратычнай грамады.

Ад рэдакцыі. Такі погляд на важнае пытанне ў народнага дэпутата Я.Цумарава. А што думаюць на гэты конт іншыя абраннікі? Цікава ведаць таксама пра меркаванні чытачоў. Таму размова можа быць працягнута.

Задумайтесь, депутаты!

"Черные дыры" закона,

или О том, почему не ведется борьба с мафией

Михаил СНЕГИРЬ,
начальник отдела по надзору за исполнением законов в хозяйственной деятельности Прокуратуры республики, старший советник юстиции

Бывший директор Минского фарфорового завода Войцехович, возглавивший потом малое предприятие "Веснянка", приобрел в собственность, по сути, весь поселок Седча Пуховичского района — 20 многоквартирных жилых домов, 3 магазина, баню, клуб, детский сад, все производственные помещения торфопредприятия "16 красных партизан" вместе с оборудованием, 16 тракторов, 2 грузовых автомобиля, 2 тепловоза, 18 вагонов.

Новоявленному предпринимателю эта сделка обошлась в 1 миллион 167 тысяч рублей. Как модно теперь говорить — круто! Хватило бы на всю оставшуюся жизнь и себе, и потомкам. Сиди себе в шикарном офисе, карай и милуй работающий на тебя пролетариат и высокомерно посматривай на заискивающих квартиросъемщиков теперь уже твоих собственных домов, отдыхай в зарубежных круизах и разъезжай в сверкающем лимузине под охраной дюжих телохранителей.

Слишком многие ринулись в это смутное время обеспечивать свою будущую шикарную жизнь за счет народа.

Разумеется, обзавестись столь обильной движимостью и недвижимостью при отсутствии закона о приватизации дано далеко не всем. Дано лишь тем, кто запросто вхож в высокие кабинеты, где государственные мужи решают, кому продать или просто отдать народное добро, а кому — нет.

У Войцеховича наверняка были благодетели и в Министерстве промышленности строительных материалов, и в бывшем Государственном комитете по топливу и газификации. Иначе трудно объяснить, почему ему продали баню за 422 рубля, автомашину ГАЗ-52 — за 619 рублей, а тепловозы и вагоны вообще отдали бесплатно. Вряд ли государственные чиновники были бы столь щедры, если бы раздавали свое личное добро. Но раздавали они народное, а значит, как бы ничье. Опять же трудно поверить, что сделку с такой "выгодой" для государства они провернули исключительно из личных симпатий к бывшему директору или из уважения к его вкладу в выпуск отечественной фарфоровой посуды.

Лишь благодаря усилиям прокуратуры сделку удалось расторгнуть. Но только и всего. Можно бесконечно кричать на всех форумах, что правоохранительные органы не ведут борьбу с мафией, однако от этого ничего не изменится. Ни одного чиновника к ответственности не привлечешь, пока нет соответствующих законов. А где наши законы о государственной службе, о борьбе с коррупцией и организованной преступностью? Все еще муссируются где-то в недрах парламента. Так и закрадывается мысль: уж не умышленно ли? Пока еще "нужные" люди не нахватались?

Некоторым подспорьем могут служить постановления Высшего хозяйственного суда Республики Беларусь по делам такого рода, которые мы направили в областные прокуратуры, однако это не решает проблему. Тем не менее настойчивость прокуроров все же дает свои плоды.

Например, коммунальной собственностью вправе распоряжаться Советы народных депутатов либо исполкомы, если такое право им делегировано. Кировскому райисполкому такого права сессия райсовета не дала, однако он продал швейный цех в г.п. Кировске малому предприятию "Тройка". По требованию прокурора эта сделка расторгнута.

Нередко исполкомы, вопреки закону, присваивают себе права сессий Советов, устанавливая налоговые льготы или освобождая от налогов отдельных предпринимателей (п.21 ст. 8 Закона "О местном самоуправлении и местном хозяйстве в Республике Беларусь"). Во главу угла при этом ставятся не государственные, а некие иные таинственные интересы.

Видимо, еще не скоро исчезнет из нашей практики давно подмеченный классиком принцип "Ну, как не порадеть родному человечку?" Даже прокуроры на местах в силу разных причин не всегда решаются выступить против такого "радения". Ибо Закон "О прокуратуре" во втором чтении еще неизвестно когда будет принят, а жить прокурорам рядом с "радеющими" и зависеть от них приходится сегодня. Без защиты закона это совсем не просто.

И все же, как установлено прокурорскими работниками, в госбюджет в прошлом году из-за такого "радения" не поступило около 18 миллионов рублей. А сколько не установлено!

Более того, Главная налоговая инспекция своими методическими указаниями позволяет полностью или частично освобождать налогоплательщиков от уплаты штрафных санкций. Гродненская областная инспекция амнистировала таким образом 24 из 31 субъекта хозяйствования на сумму более чем 4 миллиона рублей. Эти методические указания опротестованы Прокуратурой республики. Но почему создалась такая ситуация, когда один государственный орган борется за пополнение госбюджета, а второй, призванный решать ту же задачу, этому противостоит?

Часть разгадки наверняка кроется в том, что "амнистируются", как в том же Гродно, в основном малые предприятия и те, что основаны на негосударственной форме собственности. Тут в самый раз бы и посмотреть, кто персонально их учредил. Мы неоднократно обращались в Совет Министров с настоятельной просьбой внести изменения и дополнения в постановление N 272 от 01.11.90 г. "О государственной регистрации предприятий и организаций Республики Беларусь". Увы, безуспешно. Мы просили, чтобы при подаче заявления о регистрации указывались место работы и должность учредителей, но именно это кому-то в нашем Совмине и не нравится. В результате невозможно выяснить, кто из представителей госорганов занимается предпринимательством. Важно также, чтобы исполкомы анализировали, какая государственная и коммунальная собственность вносится учредителями при создании предприятий со смешанной формой собственности. Но и это в постановлении Совета Министров не отражено.

А уж фактов о продаже за бесценок государственного имущества "нужным" людям и вовсе хватило бы на всю газету от корки до корки, да еще и с вкладышем.

Бывший директор совхоза "Озерцы" Глубокского района Меженин купил в личную собственность два зерносклада за 516 рублей и картофелеуборочный комбайн за 629 рублей в придачу. Дочь заместителя председателя Витебского облисполкома Мисуно за 15 тысяч рублей приобрела новенький МТЗ-80 и т.д. и т.п.

Подобный беспредел и царит именно потому, что в нашем законодательстве еще слишком много "черных дыр", в которых бесследно и безнаказанно исчезают миллионы, если не миллиарды, государственных денег. Никакие усилия правоохранительных органов не в состоянии их закрыть. Нужны законы, принятие которых все откладывается, а из тех, которые принимаются, почему-то исчезают пункты и статьи, предложенные прокуратурой и способные перекрыть лазейки для любителей легкой наживы. И это очень странно в условиях, когда идет тотальное разворовывание народного достояния.

Чарнобыль: хто кампенсуе ўрон?

А чаму б не звярнуцца ў Міжнародны суд?

Інакенцій ПЛЮСНІН

СССР як суб'ект знік з міжнароднай арэны, пакінуўшы пакуль што без адказу пытанне: хто вінаваты ў чарнобыльскай трагедыі, хто павінен кампенсаваць урон? Можа, вінавата ў гэтым Украіна, на тэрыторыі якой адбылася катастрофа? Або, можа, павінна кампенсаваць урон Расія як пайпераемнік СССР? Ці, можа, нам кампенсуюць урон усе рэспублікі былога Саюза, а цяпер самастойныя дзяржавы? Альбо, можа, доўг за ААН, паколькі МАГАТЭ ў свой час не дамаглася забеспячэння атамнай бяспекі і не прадухіліла чарнобыльскі выбух? Ці ўжо ніхто нам нічога не павінен і мы застанёмся радыеактыўным заказнікам свету, які будзе вывучаць чалавека-мутанта? Пытанні, пытанні...

Да гэтага часу дзяржаўныя структуры, якія павінны былі вырашыць гэты міжнародна-прававы аспект праблемы, — Дзяржаўны камітэт па праблемах ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай катастрофы, Міністэрства юстыцыі, Міністэрства замежных спраў — так і не правялі сумесны комплексны аналіз і не адказалі на пытанне: ці можа рэспубліка спаганяць цяпер урон за Чарнобыль на падставе міжнародна-прававых норм, калі мы сталі самастойнай дзяржавай?

Многія работнікі гэтых структур лічаць, што не. Аб'ектыўную ж выснову аб магчымасці або немагчымасці спагнання ўрону за Чарнобыль можа зрабіць, глыбока вывучыўшы і праанalізаваўшы дакументы Міжнароднага агенцтва па атамнай энергетыцы прававой серыі, статут ААН, статут Міжнароднага суда.

Статут ААН, статут Міжнароднага суда даюць права Беларусі вырашаць пытанне на аснове міжнародна-прававых норм. У артыкуле 17 статута МАГАТЭ гаворыцца: з дазволу Генеральнай Асамблеі ААН агенцтва можа запрошваць у Міжнароднага суда кансультатыўныя заключэнні па любому юрыдычнаму пытанню, якое можа ўзнікнуць у межах дзейнасці агенцтва. Менавіта такім юрыдычна складаным з'яўляецца пытанне кампенсацыі Беларусі ўрону за чарнобыльскую катастрофу.

Міжнародны суд разглядае спрэчкі паміж дзяржавамі, калі яны ў працэсе перамоў не прыйшлі да згоды. Таму патрэбны афіцыйныя перагаворы па гэтаму пытанню. Калі будуць дасягнуты пагадненні аб памерах выплаты Беларусі за нанесены ўрон Чарнобылем не на год, а на працяглую перспектыву, дык адпадае неабходнасць звяртацца ў МАГАТЭ і Міжнародны суд. Калі не будзе згоды, то з'явіцца дакумент аб невырашэнні спрэчкі і, такім чынам, падстава для звяртання ў міжнародныя арганізацыі.

У маіх папярэдніх прапрацоўках аб спагнанні ўрону з-за адсутнасці для аналізу неабходнай інфармацыі, якая знаходзіцца ў вышэйназваных структурах, няма адказу на многія пытанні. Прапаную тым, хто стаіць ля ўлады: стварыце невялікую рабочую групу з прадстаўнікоў Міністэрства замежных спраў, Мінюста, Дзяржкамчарнобыля і грунтоўна прапрацуйце ўсе міжнародна-прававыя дакументы, дайце канчатковае заключэнне аб магчымасці або немагчымасці спагнаць з вінаватых урон за вынікі катастрофы.

Мяне даўно турбуе пытанне: чаму ўрад Беларусі не хоча дзейнічаць, выкарыстоўваючы міжнароднае права? Баіцца, што рашучы Ельцын пазбавіць і тых невялікіх сродкаў, якія даў Беларусі? А якая дапамога ад Расіі будзе ў гэтым годзе, праз пяць, дзесяць, дваццаць гадоў? І хіба яны кампенсуюць велізарны эканамічны ўрон?

Мяркуючы па шматлікіх заявах Ельцына, можна зрабіць вывад, што ён — за цывілізаваныя формы адносін паміж дзяржавамі. Міжнародны суд — орган цывілізаваных ўзаемаадносін дзяржаў.

Чаму цяпер, калі вучоныя Каардынацыйнага савета па чарнобыльскіх праблемах на чале з акадэмікам Яўгенам Канаплёй прынялі рашэнне аб неабходнасці правядзення работ па спагнанню ўрону, не ўдалося зрушыць з мёртвай кропкі гэтае пытанне? Здзіўляе ступень абыякавасці кіраўнікоў розных узроўняў да лёсу свайго народа, калі такое сур'ёзнае пытанне — аб спагнанні ўрону за Чарнобыль — проста-такі блакіруецца.

Калі і далей высокія кіраўнікі будуць паспяхова не вырашаць гэтыя пытанні, дык існуе верагоднасць, што рэспубліка страціць права на кампенсацыю ўрону, таму што, паводле артыкула 8 Парыжскай канвенцыі, тэрмін іскавай даўнасці вызначаны ў дзесяць гадоў. Час не чакае!

Факт

Дыхайце глыбей! Пакуль вам не перакрылі кісларод...

Галоўгідрамет рэспублікі паведаміў: выкіды забруджваючых рэчываў ад аўтатранспартных сродкаў пастаянна павялічваюцца і склалі за 1991 год 2,224 мільёна тон (звестак за мінулы год пакуль што няма). Практычна ва ўсіх гарадах Беларусі ў паветры звыш нормы ўтрымліваюцца фармальдэгід і іншыя арганічныя злучэнні вугляроду. А дадайце сюды ўсёўзрастаючыя шкодныя выкіды прадпрыемстваў...

Куды мы едзем — відаць, ніхто не думае і не ведае. Бо колькі ўжо абяцалі забяспечыць аўтамабілі нейтралізатарамі адпрацаваных газаў, павысіць штраф за парушэнне правіл эксплуатацыі машын,— усё дарэмна.

Віктар ЗАГРАДСКІ.

ЗАРУБЕЖЬЕ

* ИТАР-ТАСС * НАРОДНАЯ ГАЗЕТА *

Пульс дня

❑ **У сувязі з агрэсіяй Харватыі супраць Сербскай Краіны, якая працягваецца, прэзідэнт Югаславіі Добрыца Чосіч склікаў пасяджэнне Вярхоўнага Савета абароны краіны.**

У заяве журналістам Чосіч сказаў, што Югаславія мае намер зноў звярнуцца ў Савет Бяспекі з мэтай прыняцця ім энергічных мер для спынення харвацкай агрэсіі.

❑ **Пентагон пад націскам з боку амерыканскіх астраномаў згадзіўся па меншай меры на паўгода адкласці прынятце якіх-небудзь канчатковых рашэнняў па плануемаму выпрабаванню на арбіце расійскага ядзернага рэактара "Тапаз-2".**

Як паведаміла газета "Нью-Йорк таймс", такая дамоўленасць была дасягнута на сустрэчы паміж прадстаўнікамі арганізацыі па ажыццяўленню "стратэгічнай абароннай ініцыятывы" (ААСАІ), астраномамі і вучонымі, якія знаёмы з устройствам "Тапаза".

❑ **Сталіца кітайскай дынастыі Заходняя Чжоу (11-е—8-е стст. да нашай эры) размяшчалася непадалёк ад г.Сіані, цяперашняга адміністрацыйнага цэнтра правінцыі Шэньсі (паўночна-заходні Кітай).**

Да такога вываду прыйшлі кітайскія археолагі, якія выявілі ў наваколлях горада падмурак імператарскага палаца. Вучоныя пацвердзілі, што рэзідэнцыя "сына неба" знаходзілася на ўзгорку за 10 кіламетраў ад сучаснага горада, займала плошчу тры тысячы кв.м і была абнесена сцяной метровай таўшчыні.

❑ **Супрацоўнікі і рабочыя старэйшай у ЗША газеты "Нью-Йорк пост" пад пагрозай яе закрыцця згадзіліся на 200-працэнтнае скарачэнне сваёй зарплаты.**

Такія ўмовы два дні раней паставіў уладальнік "Нью-Йорк пост" Пітэр Кэлікоу, тлумачачы гэта тым, што ў яго няма больш грошай выдаваць газету, а ў крэдыце яму было адмоўлена.

Что же ответит Билл Клинтон?

Вступление Билла Клинтона на пост президента США пробудило надежды в душе Боба Малецки, проживающего... в местечке Робертсфорс, в далекой от Нового Света шведской губернии Вестерботтен.

В письме, отправленном в адрес нового американского президента, он просит об амнистии.

"Я отвечаю за то, что я сделал, но полагаю, что уже прошло достаточно много времени, чтобы я мог получить амнистию, поехать в США поприветствовать моих дочерей и побывать на могиле матери. Она умерла после того, как я сбежал в Швецию", — говорится в письме.

В чем же состоит вина Б.Малецки, вот уже в течение 20 лет проживающего в Швеции? В свое время он активно выступал против войны США во Вьетнаме, вместе с единомышленниками проник в помещение одного из призывных пунктов и сжег призывные повестки. Будучи арестованным на месте преступления, он был осужден на 12 лет тюрьмы, но сбежал и оказался в Швеции. "Да, я совершил преступление против американских законов, — говорит он, — но ведь и США во Вьетнаме совершали преступление против человечества".

Боб Малецки получил шведское гражданство, но, несмотря на это, рискует вновь угодить в тюрьму при возвращении в США. Б.Клинтон в свое время также осуждал войну во Вьетнаме, хотя в нынешней ситуации, по мнению бывшего противника вьетнамской авантюры Белого дома, он, возможно, и не хочет выносить на поверхность вновь свою роль противника этой войны. "Но поскольку после многих лет пребывания у власти республиканцев началось правление демократов, я использую этот шанс".

Что ж, ответ теперь за новым президентом Соединенных Штатов...

Музей Марлен Дитрих

Берлинские власти намерены собрать как можно больше вещей и документов, принадлежавших выдающейся актрисе Марлен Дитрих.

Она родилась в Берлине и, хотя прожила большую часть жизни вдали от берегов Шпрее, всегда чувствовала себя связанной со своим родным городом. Здесь же, в соответствии с завещанием, она была похоронена в мае прошлого года.

По замыслу работников городского сената по вопросам культуры, реликвии должны занять достойное место в музее кино. Строительство этого центра запланировано на одной из центральных площадей города — Потсдамер Плац.

Идея приобрести принадлежавшие великой актрисе документы и вещи возникла после того, как ее родственники объявили о намерении продать кое-что из доставшегося им наследства. Личные вещи Марлен Дитрих хранятся в настоящее время в различных городах Франции и США и упакованы в 680 чемоданов, коробок и шкатулок. Это — награды и драгоценности, тысячи платьев, костюмов и шляп, личные письма и телеграммы. Лишь фотографии занимают 48 картонных ящиков.

Алексей КОРИНЕНКО.

Исторические параллели

Фильм-трилогию о великом полководце древности Александре Македонском сняли греческие кинематографисты. Его первая серия под названием "Мать Бога" уже показана на премьере в Салониках. Две другие серии называются "Александр, отец Филиппа" и "По следам Александра Великого". Весь полностью фильм, созданный с использованием исторических материалов и документов, будет показан по национальному телевидению Греции.

Как здесь отмечают, появление такого фильма именно сейчас имеет и политическое значение, так как Греция развернула борьбу против признания бывшей югославской республики Македонии под ее нынешним названием. Афины считают, что само слово "Македония", как и сам Александр Македонский, принадлежит греческой истории, а претензии на них других государств являются для греков оскорбительными.

Владимир МАЛЬШЕВ.

Куба: три яйца в неделю и сахар по карточкам

"Особый период в мирное время" приносит все большие трудности жителям Кубы. Даже строго нормированные товары первой необходимости становятся доступными все меньшему числу кубинцев. Примером может служить объявление министерства внутренней торговли о том, что туалетное мыло отныне будет распределяться только для детей в возрасте до двух лет. А как в условиях тропиков будут мыться кубинцы старше этого возраста? В свободной продаже мыла нет, как нет и никаких других товаров первой необходимости. На "черном рынке" в Гаване стоимость куска мыла достигает 40 песо при средней зарплате 100—150 песо в месяц. Остродефицитными товарами остаются стиральный порошок, шампуни, дезодоранты, одеколоны, зубная паста. В провинциях ситуация еще сложнее.

Положение с продовольствием также оставляет желать много лучшего. В самые трудные времена помогали выходить из положения куриные яйца. Кубинцы даже шутили, что курица вполне заслуживает того, чтобы ей поставить памятник. Прекращение поставок комбикормов из стран Восточной Европы внесло серьезные коррективы и в норму распределения яиц. Если раньше каждый житель Гаваны получал по карточкам четыре яйца в неделю, то сейчас эта норма сокращена до трех, но и она далеко не всегда обеспечивается.

В январе в столичную торговую сеть поступило неожиданно мало... сахара. Страна, экспортировавшая в прошлом году 6 млн. тонн своего традиционного продукта, оказалась не в состоянии обеспечить по карточкам свое население больше чем одним фунтом сахара-сырца в месяц. Никаких разъяснений по этому поводу в печати не последовало.

Столичные радиостанции в передачах о ходе распределения продуктов по карточкам ограничиваются лаконичными сообщениями о том, что того или другого продовольствия "на данный момент нет в наличии".

Австрийское крестьянство настроено решительно

Австрийские крестьяне решительно настроены сказать свое "нет" вступлению альпийской республики в Европейское сообщество, если на предстоящих переговорах с руководителями ЕС не будут приняты во внимание их коренные интересы.

Столь серьезное предупреждение высказал в адрес правящей коалиции председатель собрания руководителей земельных палат сельского хозяйства Рудольф Шварцбек.

Он отметил, что представители аграрного сектора страны неоднозначно воспринимают идею вступления Австрии в Европейское сообщество. Экономический эффект от подключения к европейским интеграционным процессам составит для Австрии в целом около 43 млрд. шиллингов, в то же время крестьянам этот шаг, по предварительным оценкам экспертов, принесет убытки в размере 8 млрд. шиллингов. Мелкие крестьянские хозяйства Австрии могут не выдержать конкуренции с крупными аграрными объединениями других европейских государств, к тому же себестоимость сельскохозяйственной продукции в Австрии выше, чем в странах ЕС. Правительство должно разработать пакет эффективных мер с тем, чтобы участие в ЕС не обернулось для мелких крестьянских хозяйств разорением. Если этого не произойдет, подчеркнул Рудольф Шварцбек, в ходе референдума по вопросу о вступлении страны в ЕС правительство может не рассчитывать на голоса представителей аграрного сектора.

Сейчас в Австрии за счет сельскохозяйственного производства живет почти 100 тыс. семей. Согласно последнему социологическому опросу, более половины австрийских крестьян выступают против участия в ЕС, 87 проц. опрошенных в сельской местности считают, что австрийское сельское хозяйство еще недостаточно подготовлено для подключения к европейской интеграции.

Факс в... рыбацкой лодке

Самый маленький и самый легкий в мире переносной факсимильный аппарат, разработанный специалистами японской электронной корпорации "Эн-И-Си" ("Ниппон Дэнки"), поступил в продажу в Японии.

Аппарат, уже попавший в Книгу рекордов Гиннесса за 1993 год, весит всего 2,1 килограмма, а по своим размерам (длина — 210 мм, ширина — 300 мм и высота — 37 мм) сопоставим с обычной книгой.

"Ай-300 Имэдзи Таминару", который стоит 198.000 иен (около 1.600 долларов), не слишком дешев, и по цене ему было бы трудно конкурировать со многими другими факсаппаратами в Японии, где они есть более чем в 90 процентах офисов с числом работников свыше двадцати человек, да и во многих квартирах. Однако он дает самые широкие возможности для срочного обмена объемной текстовой информацией не только из помещения, где его можно подключить к сети, но и практически откуда угодно.

Аппарат, например, может с помощью приобретаемого за дополнительную плату адаптера работать от автомобильного аккумулятора, и тогда через автомобильный радиотелефон по нему можно получать и передавать тексты, не покидая машины. Он имеет и собственное питание, что дает возможность обладателю аппарата, соединив его с переносным радиотелефоном, осуществлять обмен текстовой информацией, скажем, находясь на пикнике или даже в рыбацкой лодке.

Администрация "Эн-И-Си" рассчитывает в этом году продать 6.000 таких факсаппаратов.

Европа будет единой

Германия и Франция намерены оставаться движущей силой процесса европейского единства.

Об этом единодушно заявили канцлер ФРГ Гельмут Коль и французский президент Франсуа Миттеран в совместном интервью, переданном по телевизионной программе ЦДФ. Они дали интервью немецким и французским журналистам по случаю 30 годовщины со дня подписания Елисейского договора. Оба политика высказались за расширение Европейского сообщества, углубление совместной внешней политики и политики безопасности в Европе. "В конце 1993 или в начале 1994 года уже будет возможно европейское объединение, состоящее из 15 или 16 государств", —заявил Ф.Миттеран.

Константин САВВИН.

"Сайсио" идет нарасхват, а они так и не поняли юмора...

Что думают европейцы о японцах?

Умные, работающие в поте лица, но лишенные чувства юмора — такое стереотипное представление о японцах прочно укоренилось в сознании европейцев. Об этом свидетельствуют публикуемые японской печатью результаты опроса общественного мнения, совместно проведенного британской фирмой "Рисерч интернэшнл" и Центром прогнозирования Хенли.

Участниками исследования стали 6.500 человек во Франции, Германии, Великобритании, Голландии и Испании.

Около половины опрошенных убеждены, что лучшие в мире автомобили делают в Германии, и лишь 15 процентов отдают предпочтение японским "тойотам", "ниссанам", "хондам" и "маздам". В то же время почти три пятых участников исследования считают, что японцам принадлежит бесспорная пальма первенства по части качества таких товаров, как телевизоры и фотопленка. Репутация Японии как страны, производящей лучшую в мире аудио- и видеоаппаратуру, настолько сильна в Европе, что одна британская фирма на протяжении нескольких лет торгует компактными радиоприемниками и магнитофонами, используя звучащую на японский манер торговую марку "Сайсио". Европейцы видят также в Японии страну, фирмы которой выходят на рынок с самыми современными товарами, продаваемыми по относительно невысоким ценам.

Участники опроса в то же время считают, что в таких сферах, как мода и стиль, Япония отстает от крупнейших стран Запада. По их мнению, Италия является мировым лидером в области мужской моды, США обогнали конкурентов в производстве спорттоваров, а лучшая в мире косметика производится во Франции.

Владислав СОЛНЦЕВ.

Диалог со "звездой"

Катрин ДЕНЕВ: "Я всегда противостояла общественному мнению"

Журнал "ВЛ" в одном из последних номеров поместил любопытное интервью со знаменитой киноактрисой Катрин Денев. Сегодня и наш читатель имеет возможность познакомиться с ним.

— Возвращение назад, к первым шагам вашей артистической карьеры, создает впечатление, что вам доставляло огромное удовольствие запутывать кинокритиков. Простушка из "Шербургских зонтиков" становится шизофреничкой в "Отвращении", мазохистка из "Дневной красавицы" превращается сначала в принцессу из "Ослиной шкуры", затем в "Сирену" Миссисипи". Игра ли случая или чья-то воля не позволяют вам оставаться скованной рамками одного образа романтичной и непорочной блондинки?

— Мой выбор персонажей всегда был чисто интуитивным. Только спустя какое-то время я находила истинные причины, побудившие меня дать согласие или отказаться от роли. Когда после "Зонтиков" я снялась в отрицательных ролях, таких, как в "Отвращении" и особенно в "Дневной красавице", это вызвало нечто вроде смятения. Все вдруг заговорили о "холодной и таинственной" актрисе, об "огне подо льдом".

— Любопытный парадокс: ваша привлекательность многим обязана вашему благопристойному образу, и однако больше всего восхищаются вашей героиней Севериной: бесстыдная женщина с мазохистскими замашками, торгующая своим телом с 17 до 19, "Дневная красавица". Именно этот фильм наиболее потряс зрителя.

— "Дневная Красавица", снятая еще в 1966 году, до сих пор производит неимоверно сильное впечатление на людей. И мужчины, и женщины могут поставить себя на место наших героев. Для мужчины представить любимую женщину, занимающуюся чем-то вроде проституции, — довольно классическая ситуация. Для женщин же — это фантазия, в которой они находят для себя утешение: существует иная жизнь, полная приключений, отличная от банальности ее собственного существования. Чем больше времени проходит, тем чаще люди говорят со мной об этом фильме. Между мной и многими моими поклонниками установилось даже нечто вроде заговора, тайной связи.

— Жерар Депардье нам недавно поведал: "Когда я снимаюсь вместе с Катрин, больше всего меня трогает то, что я вижу все ее слабые места. Но это совсем не значит, что за красивой оболочкой скрывается источенная червями душа".

— А, Жерар... мы с ним очень давно знакомы, но очень редко встречаемся вне съемок. Однако у нас с ним есть одно общее пристрастие к чему-то необузданному, неудержимому. Правда, всегда без крайностей: просто взять и уехать, исчезнуть. Часто я сажусь в машину и сбегаю ото всех на несколько дней. Так и Жерар. Мы снимались с Жераром во многих фильмах, и часто по ночам, а ночь, как известно, предрасполагает к откровениям. Я тоже очень многое знаю о Жераре (смеется). Мои слабости... Конечно же, он их знает. Мои переживания, мои страдания...

— Сердечные огорчения?

— Вы знаете, единственно настоящую боль приносит душевная рана. Когда вас бросают, уходят от вас навсегда.

— Легко ли вы прощаете?

— На одной из карикатур был изображен маленький человечек с блокнотиком в руке, который говорил: "Я прощаю всех моих друзей, но у меня есть список". Так и я, прощаю, но не забываю. Я очень снисходительна, и тем не менее бескомпромиссна.

— Любовные разочарования сделали вас более черствой, более трезво рассуждающей?

— Нет, еще в юности я считала, что любовь — самое важное в жизни. Любовь, дружба принесли мне много страданий, беспокойства. Но я жалею только о том, что была слишком молода и не готова к подобным трудностям. Я была подростком с меланхолическим характером, живущим в мечтах, в постоянном страхе за будущее, с обостренной чувствительностью, которому ни свое восприятие мира, ни благоразумие не помогли выдержать ударов судьбы. Любовь заставляет страдать подростков в большей степени, чем взрослых, и я не удивляюсь случаям самоубийств в их среде. Я сама прошла через все это и легко могу поставить себя на их место.

— Считаете ли вы, что ваша профессия и долгая, счастливая супружеская жизнь несовместимы?

— Мой муж был фотографом, отец моего сына — режиссер, отец моей дочери — актер. Знакомства чаще всего происходят в одном кругу общения. Мне трудно себе представить гармоничные отношения с кем-то, у кого работа связана с бизнесом, где все основывается на цифрах, на результате. Бог свидетель, я вовсе не презираю деньги, но они для меня — всего лишь возможность жить и действовать свободно. Угроза распрей тем больше, чем в большем противостоянии находятся профессии.

— Вы всегда ставили на первое место семью, друзей. Почему?

— Всегда чувствуешь себя намного сильнее, когда окружена людьми, которые одной крови с тобой. Моя жизнь неотделима от моих детей, сестер, мамы, племянников и племянниц. Моя дочь Шигера очень внимательная и приятная собеседница. Обожаю сына. Кажется, что с возрастом различия между мной и им уменьшаются, но мир его увлечений все же далек: друзья, мотоциклы, бильярд, научная фантастика. Семья, друзья помогают мне избежать и некоторых актерских волнений, не потерять жизненных ориентиров, преодолевать трудности.

— Анонимный опрос общественности показал, что вы олицетворяете типичную женщину 80-х годов.

— Еще один парадокс. Это меня очень взволновало. Ведь я была матерью-одиночкой, мой второй ребенок был от женатого мужчины. Я снялась в таком фильме, как "Дневная красавица", подписала манифест так называемых шлюх в защиту разрешения аборта. Типичная женщина 80-х: разведена, работает, внебрачный ребенок. В 1963 году, когда в 20-летнем возрасте я родила сына, у всех был шок. "Как она могла так поступить?!" Я очень хотела этого ребенка, но из самолюбия не захотела выйти замуж уже беременной. Я всегда противостояла общественному мнению.

— В пику городской Денев существует Катрин — королева полей.

— Для меня большое счастье быть одетой по-деревенски, в брюки, заправленные в резиновые сапоги.

— Вы любите копаться в земле. Это ваша крестьянская жилка?

— Я живу в полной гармонии с природой. Мои корни в земле. Я всегда видела маму, обрабатывающую свой великолепный сад. Мои детские воспоминания, каникулы — все связано с деревней, с землей. Очень интересуюсь ботаникой. Приезжая в новый город, первым делом отправляюсь на поиски старых кварталов, хороших баров и ботанических садов. Земля — моя вторая сущность. Но в этом отношении я совсем непохожа на Депардье. Он — настоящий крестьянин, любит землю за то, что она приносит. Я же отдаю ей много денег, времени, здоровья, а взамен получаю только удовольствие.

— Вот уже 30 лет вы королева французского кинематографа.

— Когда я вижу себя на старых фотографиях, с косичками, я думаю: "Боже мой, моей дочери, которой уже почти 20 лет, тогда еще не было." У актеров есть удивительная возможность. Как бы они ни менялись физически, фильмы хранят их молодыми, красивыми. Это очень жестоко. Но, с другой стороны, нет ничего лучше.

Перевод с французского
Марины СИДОРЕНКО, агентство РИД — специально для "Народной газеты".

Сустрэча з земляком

Беларус — ён усюды беларус

Леанід ФАДЗЕЕЎ

Нягледзячы на свае пяцьдзесят гадоў, Марыя Уладзіміраўна ўсё яшчэ зграбная маладзіца. Калі яна ўсміхаецца, твар асвятляецца цеплынёй дабрыні. Я міжволі прыкмячаю, як пасуюць ёй да твару бялюткая вязаная дома кофта-павуцінка, мініяцюрныя залатыя завушніцы з чырвонымі кропелькамі рубіну...

Час ад часу жанчына бярэ тэлефонную трубку і спакойна, нетаропка, але даволі энергічна адказвае на пытанні, нешта тлумачыць, некаму дае парады. Цярпліва, без нервовасці.

Як кажуць, "за сто кіламетраў" пазнаю ў ёй беларусачку: артыкуляцыя з "рэканнем", пракідваюцца асобныя родныя слоўцы.

І я думаю, што яна паспяхова правіліа-такі "заданне" таго фанабэрыстага дэкана Маскоўскага юрыдычнага інстытута, былога смаркача з-пад Гомеля, які, стаўшы "маскоўскім інтэлігентам", груба адчытаў аднойчы студэнтку за беларускія "противные" словы ў час здачы экзамену.

"Как вам не стыдно за этот варварский язык, который представляет собой смесь западных диалектов! Негоже такой симпатичной девушке не знать хорошо великого русского", — па-начальніцку груба сказаў ён Марыі. І потым "пажартаваў", упіваючыся сваім начальніцкім "правам": "Считайте, что это дополнительное задание к дипломной работе. А выполните — отмечу старание..."

Напэўна, сёння, калі Марыя Уладзіміраўна па волі лёсу ўжо амаль пяць гадоў лічыцца масквічкай, той "інтэлігент" — вырадак з-пад Гомеля — уляпіў бы ў заліковую кніжку двойку: дома з мужам, сынам і дачкой любіць пагаварыць на роднай мове, пачытаць вольным часам беларускую кнігу, газету...

"Перевертыш" пазелянеў бы, няйначай, ад злосці, калі б даведаўся, што толькі дзякуючы такім вось шчырым беларусам, якія ніколі не супрацьпастаўляюць сваю мову рускай, кожны дзень сотні разоў у раёне станцыі метро "Нагацінская" вадзіцелі трамваяў і аўтобусаў аб'яўляюць прыпынак: "Магазін "Беларусь".

Амаль пяць гадоў жыве тут маленькі астравок бацькаўшчыны, выратаваны ад знішчэння прыгожай жанчынай. Ад знішчэння маскоўскімі чыноўнікамі. І мінскімі...

Чыноўнік, што ненавісны простаму люду, як і дурань, — з'ява інтэрнацыянальная. Праўда, на пачатку справы, аб якой расказала Марыя Уладзіміраўна, іх "дурость была направлена во благо". А тое "благо" — гэта тры магазіны па продажу прадуктаў харчавання пад агульнай назвай "Беларусь". Яны з'явіліся тады, калі пачалася гульня КПСС з "простым народам" у дэмакратыю.

У першага сакратара Маскоўскага гаркама кампартыі Б. Ельцына тады фантанавалі адміністрацыйна-камандныя ідэі. Адна з іх мела дачыненне да "малодшых сясцёр". Каб накарміць Расію, у ЦК КПСС вырашана было ажыццявіць "ярмарызацыю" не толькі сталіцы "всея Руси", але і іншых прамысловых цэнтраў старшай сястры. Яны, ярмаркі, пачалі наладжвацца метадам абавязалавак кожнай вясной і восенню. На дзесятках вуліц сталіцы панастаўлялі мноства дарагіх драўляных церамкоў, упрыгожаных разьбой, вежкамі, купалочкамі-цыбулькамі. (Цяпер яны альбо забруджаны смеццем, альбо знесены бульдозерамі.) У той самы час у розных раёнах Масквы з'явіліся крыклівыя шыльды нацыянальных фірменных магазінаў пад эгідай спажывецкай кааперацыі.

Белкаапсаюз таксама ўзяў пад казырок, і праз некалькі месяцаў пасля цэкоўскіх указанняў у сталіцы СССР пачалі гандляваць тры фірменныя магазіны. Таварнае "пакрыццё" іх забяспечвалі Брэсцкі, Мінскі і Віцебскі аблспажыўсаюзы. Працавалі па вахтаваму метаду. Прадаўцы, камандзіраваныя ў Маскву, жылі ў спецыяльным інтэрнаце. Прысланым з Беларусі дырэктарам фірм Массавет выдзеліў кватэры з фондаў службовай плошчы.

Так, у 1988 годзе былы намеснік старшыні праўлення Пружанскага райспажыўсаюза Марыя Уладзіміраўна Каробка стала масквічкай, маючы дыплом таваразнаўцы і юрыста. Сям'я: муж, двое дзяцей. Сёлета сын скончыў інстытут.

А праз які год выявілася, што народжаная ў высокіх маскоўскіх кабінетах ідэя асуджана на смерць: "ярмарызацыя" Масквы прынесла вялікія страты, якія, вядома, спісалі, як спісвалі мільярды на безгаспадарчасць. І рашылі маскоўскія і рэспубліканскія чыноўнікі пазбавіцца ад галаўнога болю, тым больш што пачала распадацца савецкая імперыя. Беларускі магазін у мікрараёне Брацеева закрыўся першым. Ад назвы другога засталася толькі частка слова "русь" пасля таго, як дырэктар магазіна Шаплыка збег у Мінск. Магазін жа Марыі Уладзіміраўны вытрымаў некалькі арганізацыйных выпрабаванняў. Пасля сумеснага прадпрыемства ён поўнасцю быў перададзены у маскоўскую сістэму спажывецкай кааперацыі. Было некалькі замахаў на назву магазіна. Чаму? У магазін з Беларусі не паступае і сёння тавараў ні на капейчыну. Але Марыя Уладзіміраўна адстаяла свой фірменны куток, тут заўсёды людна. Яна спадзяецца, што тавары з бацькаўшчыны неўзабаве, пераадолеўшы бюракратычныя бар'еры, што нагарадзілі чыноўнікі, зноў паступяць сюды. У Маскве не хапае прадуктаў. Яны страшна дарагія. І дырэктару фірмы шкада бедных расіян, загнаных рынкам у крайнюю беднасць, галечу. У перапынку паміж пасяджэннем устаноўчай канферэнцыі "Згуртавання беларускай моладзі" ў Маскве, што нядаўна праходзіла на Марасейцы ў паўпрэдстве, да мяне нясмела падышоў светлавалосы юнак, спытаў:

— Вы карэспандэнт "Народнай газеты"?

— Так.

— А я сын Марыі Уладзіміраўны... Першы раз я тут, хвалююся. І радасна, быццам у Пружанах пабываў.

— Малайчына, Віктар, што прыйшоў. Жыве Беларусь!

Ружанская средняя школа приглашает своих выпускников на юбилейный вечер, посвященный 150-летию школы.
Вечер состоится 6 февраля 1993 года в 16.00 в актовом зале школы.

Надо же!

Тупиковая ситуация

На запасных путях брестских станций простаивает несколько сот вагонов с транзитными грузами для России.

И хотя наша республика за транзит по железной дороге и воздуху платы пока не берет, вагоны простаивают месяцами.

Как стало известно корреспонденту РИД, это грозит получателю серьезными штрафными санкциями. Более того, если штраф не будет уплачен, груз, по существующему положению, может быть конфискован.

Николай ПИСАРЕВ.

Тэатры

26—27 студзеня

Пачатак у 19.00

ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

26 студзеня — спектакль адмяняецца.

27 студзеня — "Карсар" (пад фанаграму).

ТЭАТР ІМЯ ЯНКІ КУПАЛЫ

27 студзеня — "Тутэйшыя".

Увага. На вольнай сцэне прэм'ера "Галава" (19.30).

ТЭАТР-СТУДЫЯ КІНААКЦЁРА

26—27 студзеня — "Генералы ў спадніцах".

Неверагоднасці свету

Пудзель-тэлепат

Наш пудзель Топа валодае тэлепатычнымі здольнасцямі, у чым я пераконваўся неаднойчы.

Мы вельмі яго любім і бачым, што ён добра адчувае наш настрой, нават калі гэта ніяк не праяўляецца знешне. Ён адгадвае, калі я сумны або злосны, ці проста дрэнна сябе адчуваю. Чаму так адбываецца?

Я думаю, таму, што ён даўно жыве з намі, назірае за нашымі паводзінамі і выдатна бачыць змены ў іх па нябачных для нас прыкметах.

Аднак здараюцца сітуацыі, якія растлумачыць проста немагчыма. Пудзель здольны адчуваць, калі я ці жонка вяртаемся дадому, хоць ніякае чуццё яму не можа ў гэтым дапамагчы. Напрыклад, я толькі заходжу ў пад'езд, а ён ужо радасна гаўкае ля дзвярэй, хоць мы жывём на чацвёртым паверсе, і папярэджвае жонку аб маім вяртанні.

Нельга меркаваць, што ён проста ведае час, калі я прыходжу з работы. Гэтак жа ён паводзіць сябе, калі я прыязджаю дамоў позна на таксі. Нічым іншым, як тэлепатыяй, я гэта растлумачыць не магу. Мне здаецца, што тэлепатыяй у той ці іншай меры валодаюць усе сабакі.

Аляксей АРЛОЎ,
слесар Мінскага гадзіннікавага завода.

Вам збіраюцца паказаць...

"Крамлёўскія тайны шаснаццатага стагоддзя"

Ці варта варушыць мінулае? Многія лічаць, што не варта: пражылі ж, назад нічога не вернеш, што было, тое было. Іншыя, наадварот, менавіта ў мінулым спрабуюць знайсці адказ на пытанні сённяшняга дня, якія іх хвалююць. Асабліва грашаць гэтым мастакі, прычым ва ўсе часы. Калі яшчэ нядаўна нельга было пра штосьці сказаць прама, яны ўжывалі такія гістарычныя аналогіі, за якімі толькі вельмі наіўны не мог разгледзець фігу ў кішэні, якая тырчэла ў бок уладароў.

Літаратуразнаўцы лічаць, што калі Аляксей Канстанцінавіч Талстой у сярэдзіне мінулага стагоддзя пісаў п'есу "Смерць Іаана Грознага", а яшчэ раней звяртаўся да фігуры самадзержца ў рамане "Князь Сярэбраны", ён на самай справе проціпастаўляў яму "адукаваных", з яго пункту гледжання, манархаў Аляксандра І і Кацярыну ІІ, а ў баярах бачыў тую арыстакратычную апазіцыю, да якой належаў сам.

П'еса атрымалася няпростая, з двайным, так бы мовіць, дном. Яна ішла ў Малым, у Александрынцы і нават у МХАТе, дзе ролю Грознага па чарзе выконвалі Станіслаўскі і Меерхольд, якім ідэі пісьменніка здаваліся актуальнымі ўжо на мяжы двух стагоддзяў.

І вось цяпер п'еса экранізавана. Новая каляровая мастацкая кінастужка "Крамлёўскія тайны шаснаццатага стагоддзя" пастаўлена па яе матывах на кінастудыі "Масфільм" рэжысёрам Барысам Бланкам. Сцэнарый фільма напісаў вядомы кінадраматург Віктар Мярэжка.

Карціна апавядае пра апошнія дні жыцця Іаана IV — тырана і дэспата, які стаў віноўнікам вялікіх дзяржаўных узрушэнняў, што прывялі Русь на мяжу нацыянальнай катастрофы.

Галоўныя ролі выконваюць Аляксей Жаркоў, Багдан Ступка, Аляксей Серабракоў, Уладзімір Сцяклоў, Юрый Стоскаў і іншыя акцёры.

"Амерыканскі шпіён"

Сумесная вытворчасць студыі "XXI стагоддзе" асацыяцыі "Інвест-І" і студыі "Цэнтрнавукфільм" пры ўдзеле "Трансэканамбанка" саюза "Трансэкспа". Аўтар сцэнарыя — Андрэй Гафураў, рэжысёр-пастаноўшчык — Леанід Папоў.

1945 год. Савецкі ваенны карабель знаходзіцца з дружалюбнай місіяй у ЗША. Малады афіцэр Мікалай Каралёў знаёміцца з амерыканскай дзяўчынай Мэры, і паміж імі завязваецца раман.

Але шчасце закаханых працягвалася нядоўга — пільны супрацоўнік савецкай контрразведкі здолеў з іх узаемаадносін сфабрыкаваць "справу". На спробы арыштаванага па абвінавачанню ў шпіянажы Мікалая ўсё растлумачыць — адзін адказ: "Ты — шпіён, яна — сувязная, а ваш раман не больш чым прыкрыццё". Мікалай хоча дачакацца суда, каб там дабіцца справядлівасці, але ўсё аказваецца намнога прасцей: допыт, збіванне і завочны прысуд — 10 гадоў лагераў. Мэры, дабіўшыся спаткання, прапаноўвае Мікалаю ўцячы, але той катэгарычна адмаўляецца.

У лагеры Мікалай знаёміцца з многімі нявінна асуджанымі людзьмі, выслухоўвае іх споведзі, і трагедыя краіны паўстае перад ім ва ўсім маштабе. Там жа, у лагеры, яму прапаноўваюць стаць паведамляльнікам адміністрацыі ў абмен на паслабленне ў рэжыме. Яго адмова цягне за сабой новыя цяжкасці лагернага жыцця, у якім цана чалавеку нікчэмная.

У галоўных ролях выступаюць Фёдар Сухаў, Айрын Торнтан, Ігар Клас, Юрый Юрчанка, Віктар Махмутаў.

"Брунетка за трыццаць капеек"

Гэтая новая каляровая кінакамедыя знята рэжысёрам Сяргеем Ніканенкам у Аб'яднанні забаўляльнага фільма па сцэнарыю Аляксандра Дудаладава.

На што толькі не ідуць паны кіраўнікі гарадоў і гарадкоў, якія заявілі аб сваім суверэнітэце! Вось і ў забытым Богам Валуйску старшыня гарсавета, па-цяперашняму — мэр горада, каб выратаваць гарадскі бюджэт, які трашчыць па ўсіх швах, прымае смелае нават па сённяшніх часах рашэнне: у будынку краязнаўчага музея, якім кіруе яго жонка-мастацтвазнаўца, адкрыць ні больш ні менш як... прабачце, бардэль — або, мякчэй кажучы, публічны дом. Не слаба, ці не так?

І вось урачыстае адкрыццё. Іграе, як у добрыя старыя часы, духавы аркестр. Валуйчане валам валяць на пікантнае мерапрыемства, нягледзячы на тое, што адсутнічаюць галоўныя дзеючыя асобы — служыцельніцы непрыстойнай установы. Пра іх бацькі горада ў спешцы неяк не падумалі. На шчасце, мужчыны Валуйска не запатрабавалі грошай назад, не наладзілі забастоўку і не аб'явілі галадоўку. Аднак мэру і яго камандзе было ясна: трэба тэрмінова набіраць персанал, інакш народ пойдзе на вуліцы. З вялікай цяжкасцю знайшлі "дам", якія згадзіліся асвоіць старажытнейшую прафесію. Праўда, дамы гэтыя не вызначаліся зграбнасцю, добрымі манерамі і тонкім густам — не так даўно яны працавалі на будаўніцтве дарог. І толькі адна адрознівалася вытанчанасцю, натхнёнасцю, высокай адукаванасцю. Гэта была... жонка мэра, пакрыўджаная на мужа за тое, што ён зрабіў з музеем...

У карціне заняты папулярныя кінаакцёры Сяргей Ніканенка, Ганна Самохіна, Віктар Ільічоў, Яўген Лявонаў-Гладышаў, Аляксандр Пашуцін.

Прагарама тэлеперадач

Аўторак, 26 студзеня

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.15. Выступленне ансамбля "Расія".
9.00. Музыка і спевы. 3-і клас.
9.20. "Аперацыя на сэрцы". Дак. фільм.
9.50. Футбол. "Дынама" (Мінск) — "Амендынмен" (Ерэван).
10.35. Маст. фільм "Рагаты бастыён".
11.50. Роднае слова.
12.30. "Пралог". 3-я і 4-я серыі.
13.30. Навіны.
13.40. "Ружовы вецер". Дак. фільм.
14.00. "Тапёр". Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
16.30. Музыка і спевы. 6-ы клас.
17.00. Юны піяніст Вадзім Гацко.
17.45. Мультфільм.
18.00. Знаёмства з паэтам П.Шрубам.
18.20. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Віцебск).
19.10. Эканамічная хваля.
20.05. Футбол. "Дынама" (Мінск) — "Норма" (Талін).
20.45. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. Тэлебіржа.
21.40. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Мачаха".
22.30. На сесіі Вярхоўнага Савета РБ. Пасля заканчэння — НІКа; "Містэр Індыя". Маст. фільм (Індыя).

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Мультфільм.
8.35. Гол.
9.05. Наш музычны клуб.
9.45. Праграма ТБ Бурацііі.
10.05. "Калядныя гулянні". Канцэрт.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Гарадскія падрабязнасці". Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
14.00. Навіны.
14.25. Дзелавы веснік.
14.40. Блакнот.
14.45. Мастацтва Індыі.
15.15. Спяваюць Р.Ідрысава і Г.Фазулін.
15.30. "Хітрыкі Рамзеса". Мультфільм.
15.50. "Эміль з Ленебергі". Маст. фільм. 2-я серыя.
16.15. Наш музычны клуб.
17.00. Навіны.
17.25. "Бакі свету".
17.50. Мініяцюра.
18.05. "Вяртанне ў Эдэм" (Аўстралія). Маст. фільм.
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. "Вышэйшая ісціна бамбіста Аляксея". 1-я серыя.
21.50. Мультфільм для дарослых.
22.00. Музыка ў эфіры.
0.25. "Гарадскія падрабязнасці". Маст. фільм. 1-я серыя.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. Без рэтушы.
8.50. Да 55-годдзя з дня нараджэння Уладзіміра Высоцкага.
9.35. Дак. панарама.
11.00. "Імажэн" (Францыя). 5-я серыя.
12.25. "Дамашні клуб".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. Джэнтльмен-шоу.
13.55. Мульці-пульці.
14.05. Адкрыты чэмпіянат Аўстраліі па тэнісу.
15.00. Тэлебіржа.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Калі вам за...
16.15. Трансрасэфір.
17.00. Залатая галінка. "Стырнавая кніга".
17.30. Незгаральная купіна.
18.00. Парламенцкі веснік.
18.15. Дак. фільм пра лёс акадэміка М.І.Вавілава.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. "А.П. Чэхаў часоў прыватызацыі".
21.00. "Айчына мая". Правінцыяльныя пісьмы.
22.00. Весткі.
22.20. Зоркі гавораць.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. Шоу-студыя "Розыгрыш".
22.45. На сесіі ВС Расіі.
23.15.—0.30. Санкт-Пецярбург. Калядны баль.

Серада, 27 студзеня

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.15. Фільм-канцэрт.
9.00. Музыка і спевы. 6-ы клас.
9.30. "Лада ОМС" прадстаўляе: "Мачаха".
10.20. Футбол. "Дынама" (Мінск) — "Норма" (Талін).
11.00. Сустрэчы з Нонай Мардзюковай.
12.15. "Подзвіг і падлог". Дак. фільм.
12.55. "Пралог". 5-я серыя.
13.30. Навіны.
13.40. "Падарожжа ў краіну Чаянава". Дак. фільм.
14.35. "Забіць дракона".
16.40. "Лянівая прыгажуня". Тэлеспектакль.
17.10. Футбол. "Дынама" (Мінск) — "Рэгар" (Турсун-Задэ).
18.00. "Максім Гарэцкі. Прысады жыцця".
18.30. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Гомель).
19.10. Кавярня "Пяці зорак".
19.40. Вярхоўны Савет Беларусі: партрэт на фоне часу.
20.20. ТА "Рэха".
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.30. "Мачаха".
22.20. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — НІКа; маст. фільм "Прыніжаныя і зняважаныя".

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. Кідзі-відзі.
8.35. "Вышэйшая ісціна бамбіста Аляксея". 1-я серыя.
9.40. Тэатр + ТБ. "Жарты з мецэнатамі".
10.30. Джэм.
11.00. Навіны.
11.20. "Сэрца не камень". Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
13.35. "Глыбокія сваякі". Маст. фільм.
14.00. Навіны.
14.25. Тэлемікст.
15.10. Блакнот.
15.15. Мультфільм.
15.35. "Эміль з Ленебергі". Маст. фільм. 3-я серыя.
16.00. Джэм.
16.25. Клуб-700.
17.00. Навіны.
17.25. "Вогнік".
17.35. "Знаходка для Расіі".
18.00. "Вяртанне ў Эдэм" (Аўстралія).
18.50. Грамадская думка.
19.45. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.40. "Вышэйшая ісціна бамбіста Аляксея". 2-я серыя.
21.50. Урмас От гаворыць з Яўгенам Веліхавым.
22.40. Г.Апалінер. "Накцюрн".
23.00. Навіны.
23.25. Гукавая дарожка.
23.55. "Гарадскія падрабязнасці". 2-я серыя.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.25. Час дзелавых людзей.
7.55. "Правінцыяльныя пісьмы".
8.50. Калядны баль.
10.05. Тарханскія прэлюдыі.
10.30. Вуснамі дзіцяці.
11.00. "Санта-Барбара".
11.55. Танцавальны марафон.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. Сямейныя сустрэчы.
14.20. Адкрыты чэмпіянат Аўстраліі па тэнісу.
15.15. Бізнес: новыя імёны.
15.30. Там-там навіны.
15.45. "Айбаліт-92".
16.15. Далёкі Усход.
17.00. Хрысціянская праграма.
17.30. Так і жывём.
18.00. Студыя "Нотабене".
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. Крымінальныя паведамленні.
20.30. Рэк-тайм.
21.00. Бізнес і палітыка.
22.00. Весткі.
22.20. Зоркі гавораць.
22.25. Спартыўная карусель.
22.30. "Вайна". Мультфільм для дарослых.
22.50. На сесіі ВС Расіі.
23.20. Экзотыка.

Не верите — проверьте

Уродится ли лен? Скажем на Петра и Павла...

Если верить народным приметам, то нынешнее лето начнется не с дождей, дни будут ясные, солнечные. В субботу, 23 января, был Григорий-летоуказатель. В народе говорят: если в этот день стога сена и хлебные скирды покрыты инеем — жди серого и мокрого лета. Инея, по крайней мере в окрестностях Минска, не было. Значит, начало лета будет нормальным.

Воскресенье, судя опять же по народному календарю, спрогнозировало нам, что весна нынче придет в нормальные сроки. 24 января — Федосей-весняк. Если в этот день тепло — значит, ранняя весна. А с субботы на воскресенье наступило заметное похолодание, хотя крепкие морозы и не ударили.

В понедельник, 25 января, был Татьянин день. Будет ранний прилет птиц, если на Татьяну проглянет солнышко — есть такое поверье в народе. Снег — к дождливому лету. Вспомните, какая погода была вчера, и сами определите возможный характер предстоящего лета.

Сегодня — именинники Ермилы и Яковы.

Завтра — день святой равноапостольной Нины.

В четверг, 28 января, — Павел Фивейский. Говорят, Петр и Павел дня прибавил. И еще: если ночь выдастся звездной — к урожаю льна. Разгуляется ветер — год будет сырой.

Надвор'е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, часам невялікі снег, на дарогах галалёд. Тэмпература паветра ў Брэсце — 1—3, Гомелі, Мінску — 2—4, Магілёве, Гродне — 3—5, Віцебску — 5—7 градусаў марозу.

Астранамічны каляндар — 26.01

Узыход і заход сонца: Мінск — 8.06, 16.37; Віцебск — 8.02, 16.22; Магілёў — 7.55, 16.27; Гомель — 7.47, 16.30; Гродна — 8.20, 16.54; Брэст — 8.15, 17.00.

Даўжыня дня ў Мінску — 8.31.

Маладзік — 22 студзеня.

Месяц знаходзіцца ў задыякальным знаку Рыб.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — 29-34-05, 27-33-96; факс — (0172) 27-37-63.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: грамадская прыёмная — 29-60-86; прыёмная галоўнага рэдактара — 29-60-08; намеснікі галоўнага рэдактара — 29-69-04, 29-64-21, 27-22-16; юрыдычнае бюро — 29-69-68; карэктура — 29-62-12; стыльрэдактар — 29-64-04; мастак — 20-62-43; бухгалтэрыя — 29-60-21, 29-67-23; бізнес-бюро — 29-65-50.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 29-66-04; урада рэспублікі — 29-68-12; мясцовых Саветаў — 29-61-56; дзяржаўных органаў — 29-64-78; аграрнай палітыкі — 29-60-42; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 20-41-82; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 20-52-65; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 29-69-68; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 29-68-03; культуры і нацыянальнага адраджэння — 29-61-56; маралі і права — 29-69-87, 29-61-76; сацыяльнай абароны асобы — 29-69-87; апаратыўных падзей, фізкультуры і спорту — 20-83-97; палітычны каментатар — 29-65-01.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце — 42-49-35; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Гродне — 45-35-61; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

Адрас рэдакцыі: 220010, Мінск, Дом урада.

Індэкс 63868

Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.
Тыраж 594.665 экз.
Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва "Беларускі Дом друку".
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ